

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Hoge Gezondheidsraad

Zelfbestuursstraat 4
B-1070 BRUSSEL

ADVIES VAN DE HOGE GEZONDHEIDSRAAD

Antwoorden op de drie vragen gesteld in verband met de implicatie voor de volksgezondheid van het vaccineren van particulier gehouden pluimvee en vogels– HGR Nr. 8162.

Aard van de aanvraag:

In een aanvraag gericht aan de HGR op 15/12/2005 (referte: FLU/PVT/LVDP), heeft de heer P. Vanthemsche in zijn bevoegdheid als Interministerieel Commissaris Influenza, drie door de heer J-M Dochy (directeur-generaal Bestuur van de Controle, FAVV) gestelde vragen aan de HGR voorgelegd die betrekking hebben op de implicaties voor de volksgezondheid van het vaccineren van particulier gehouden pluimvee en vogels.

Concreet gezegd gaat het om volgende drie vragen:

« Gezien de potentiële implicaties die een dergelijke beslissing kan hebben op het vlak van de volksgezondheid, wenst het Voedselagentschap een antwoord op de volgende vragen.

- 1. is het opportuun om onder de huidige omstandigheden de vaccinatie van particulier gehouden pluimvee en vogels toe te laten?*
- 2. indien neen, onder welke omstandigheden of ten gevolge van welke ontwikkelingen op het vlak van de vogelgriep zou dan toch de vaccinatie van particulier gehouden pluimvee kunnen overwogen worden?*
- 3. indien vaccinatie van particulier gehouden pluimvee of vogels in aanmerking genomen wordt, welke zijn dan de voorwaarden waaronder dit kan gebeuren? ?
.....»*

Een ad hoc werkgroep van de HGR heeft op maandagochtend 13.02.06 vergaderd en een uitvoerig advies uitgebracht (schriftelijk goedgekeurd op 15.03.06 en door het College gevalideerd op 05.04.06).

Inleidende opmerkingen:

Gezien de specifieke bevoegdheden van de Hoge Gezondheidsraad worden de geformuleerde antwoorden enkel in functie van de **implicaties voor de volksgezondheid van het vaccineren tegen vogelgriep van particulier gehouden pluimvee en vogels** uitgedrukt.

Er komen geen andere overwegingen in aanmerking dan de **bescherming van de volksgezondheid** (in dit geval betekent dit: **voorkomen dat het vogelvirus op de mens wordt overgedragen**) (er wordt vooral geen rekening gehouden met socio-economische gevolgen of gevolgen voor de media).

In verband met het aangehaalde onderwerp is het noodzakelijk om eraan te herinneren dat vaccinatie slechts één van de denkbare maatregelen is: zij kan enkel overwogen worden indien zij gepaard gaat met een toezicht- en controlesysteem (*DIVA Strategy*, zie bijlage a). Voor de vaccinatie van vogels zijn zowel voor- als nadelen gekend en beschreven. In geen geval mag hier op een ongedifferentieerde manier gebruik van worden gemaakt. De Europese Unie heeft reeds richtlijnen uitgebracht die specifiek zijn voor deze problematiek (zie bijlagen b en c).

Daarenboven beperken zich de in dit advies geformuleerde antwoorden tot “*particulier gehouden pluimvee en vogels*”. Dit advies heeft geen betrekking op professionele pluimveehouderijen, waar het risico van overdracht op de mens veel groter is.

De *ad hoc* werkgroep van de HGR die voor deze taak verantwoordelijk is, heeft kennis genomen van het feit dat het denkwerk dat door de groep wordt verricht ook plaatsvindt in het Wetenschappelijk Comité van het FAVV (SciCom) en dat van het Interministerieel Commissariaat Influenza. Dankzij het feit dat de samenstellingen van deze drie instanties elkaar overlappen (m.b.t. tot de wetenschappelijke experts) is men er zeker van dat de verleende adviezen coherent zullen zijn.

Antwoorden op de drie vragen:

Is het opportuun om onder de huidige omstandigheden de vaccinatie van particulier gehouden pluimvee en vogels toe te laten?

In België werd op het ogenblik van het schrijven van dit advies het virus H5N1 niet opgespoord bij “*particulier gehouden pluimvee en vogels*”. Men moet vooral overwegen dat het H5N1 virus België via wilde vogels zal bereiken en in die populatie het eerst aan het licht zal komen. De kweekomstandigheden (van het type “*Backyard poultry farms*” zijn in Europa en in Azië totaal verschillend. Hierdoor kan men de waarnemingen die in Azië werden gemaakt niet tot Europa veralgemenen (dichtheid van bevolking en kweekomstandigheden, dicht bij elkaar leven van mensen en dieren, culturele gewoonten, risicohoudingen, enz...).

In België is het **risico van overdracht van vogels op mensen** op het ogenblik **zeer gering**.

Indien het H5N1 virus duidelijk onder het pluimvee zou worden geïdentificeerd, zou vanuit een strikt veterinair zicht het meest geschikte beleid terzake bestaan in het slachten van risicoplumvee (« *stamping out* »).

M.b.t. de vaccinatie van vogels moet men immers weten dat:

- de doeltreffendheid ervan varieert naargelang van het type vaccin, de vogelsoorten die in overweging genomen worden voor vaccinatie en het aantal dosissen,
- er enkel op kippen (dieren van de *Gallus gallus* soort) en eenden klinische tests werden

verricht,

- de nodige benaderingswijze (uitvoerbaarheid) vrij zwaar is: de vaccinatie moet op een individuele manier gebeuren en een streng protocol volgen,
- de vaccinatie het opstellen van een systeem ter identificatie van pluimveehouders vergt, alsook van een systeem van opvolging, klinisch toezicht, afzondering, verplaatsingsverbod, enz.
- de vaccinatie van een besmet dier de klinische tekenen verbergt, de diagnose onmogelijk maakt en toch het uitscheiden van het virus niet noodzakelijkerwijze voorkomt. Hierdoor ontstaat het risico dat een dier met weinig of geen symptomen het virus via zijn uitwerpselen in de omgeving gaat verspreiden zonder dat men zich daarvan bewust is.
- de vaccinatie een vals gevoel van veiligheid aan de pluimveehouders verschaft, wat « risicovolle houding » in de hand werkt,
- het opstellen van een vaccinatieprotocol het invoeren van specifieke opleiding, van een specifieke opleiding voor de pluimveehouder (de particulier) vergt.

Om al deze redenen raadt de *ad hoc* werkgroep van de HGR aan dat “*particulier gehouden pluimvee en vogels*” in België niet zouden worden gevaccineerd.

Indien neen, onder welke omstandigheden of ten gevolge van welke ontwikkelingen op het vlak van de vogelgriep zou dan toch de vaccinatie van particulier gehouden pluimvee kunnen overwogen worden?

In geval van **endemische aanwezigheid van het virus in onze streken** zou de situatie aandachtig moeten worden herzien. Daarbij zou men zich moeten inspireren op de **ervaring die men in andere landen heeft gemaakt** en zou **geval per geval, soort per soort**, een vaccinatiebeleid kunnen worden overwogen. Dit zou met name in functie van de doeltreffendheid van de vaccinatie voor de andere soorten dan *Gallus gallus* moeten gebeuren..

Indien vaccinatie van particulier gehouden pluimvee of vogels in aanmerking genomen wordt, welke zijn dan de voorwaarden waaronder dit kan gebeuren?

Men zou potentieel gebruik kunnen maken van vaccinatie voor **dieren met een zeldzaam en belangrijk genetisch erfgoed die niet zijn afgeschermd en in direct contact zijn met de buitenwereld**. Dit moet echter onder dezelfde voorwaarden gebeuren als die welke in het eerste antwoord werden aangesneden (systeem ter identificatie van de pluimveehouders, toezicht, serologische opvolging, opleiding, enz.) en die welke in richtlijn 2005/744/EG worden beschreven.

Samenstelling van de werkgroep die heeft deelgenomen aan het uitwerken van dit advies:

De Mol Patrick (voorzitter)
Goubau Patrick
Ducatelle Richard.
Levy Jack
Marlier Didier
Peleman Renaat

All documents provided by the Health Council (with an invitation to attend meetings of the Health Council, or distributed during and/or after the meetings) are to be handled as confidential. These documents are only for internal use and their contents may not be disclosed

Pensaert Maurice
Plum Jean
Thiry Etienne
Van Gompel Alfons
Van Laethem Yves
Vandenberg Thierry
Van Ranst Marc
Van Reeth Kristien

Bijlagen:

a- Discussion paper « *Vaccination of poultry against highly pathogenic avian influenza H5N1 (DIVA Strategy)* » 02.02.06 , SANCO/10103/2006 rev.1

b- Richtlijn 2005/744/EG: « *Beschikking van de Commissie van 21 oktober 2005 tot vaststelling van voorschriften voor de preventie van hoogpathogene aviaire influenza, veroorzaakt door influenza A-virus subtype H5N1, bij gevoelige vogels in dierentuinen in de lidstaten (Kennisgeving geschied onder nummer C(2005) 4197) (Voor de EER relevante tekst)* ».

c- Richtlijn 2005/94/EG van de Raad van 20 december 2005 betreffende communautaire maatregelen ter bestrijding van aviaire influenza en tot intrekking van Richtlijn 92/40/EEG .
